

Se házat, se földet nem lehet eladni.

Ahogy egyszerűen megszűnt a páratlan lendületben volt tőzsdei konjunktúra s 5-600 koronás papirokat is kínálnak, épp olyan nagymértékű csökkenés tapasztalható az ingatlanforgalomban.

Három év előtt még házzal seftelt Szegeden mindenki. Jöttek Románia, Szerbia kiutasítottjai a volt [magyar földről], ottlevő értékeiket akkor még sikerült eladni, a valutát átmentették és rávetették magukat az üzletre. Ismerünk embereket, akik ugyszólván hónaponként vettek házat s négy hét múlva már tuladtak rajta jelentékeny haszonnal.

Semmi sem volt az embereknek drága, csak hogy tulajdonuk legyen. Az eladó is igyekezett lehetőleg másik ingatlanba fektetni a pénzét, mert ez biztosított a legjobb eredménnyel s bár csak a legkritikább esetekben tudott be is költözni tulajdonába, ragaszkodott a házhoz, bizva benne, hogy a lakásrendeletek egyszer csak nekik kedveznek jobban.

Mint minden konjunktúra az utóbbi időkben, (pedig volt jó néhány, csak épp a legújabb késik), ez is összeomlott. Ma már senki sem vesz Szegeden házat, — érve ez alatt az észrevehető forgalmat, mert ha egy-kettő el is kél, az már szenzációszámba megy s az érdekeltek nem győznek róla beszélni.

A szegedi házak ára, aranyparitásban természetesen, leszaladt a békebeli nivó egyharmadára.

Igy is hasztalan kínálják, nem kél el, mert nincs pénz. Akinek van, az féltő gondokkal ül rajta, megelégszik kis kamattal, de fölkészül a jövőre, amely a súlyos gazdasági válságok közepett teljes bizonytalansággal mered felénk.

— Soha jobb alkalom nem jön arra, hogy olcsón lehessen házat venni, mondta tudósítónknak egy ingatlan-forgalmi iroda vezetője. Érthetetlen, hogy miért huzakodnak.

Azt hisszük, azért, mert remélik, hogy a házak még olcsóbbak lesznek.

Azt, hogy a Lloyd-Társulat 1400 millióért megvette az immár Horthy-utcai Rósa Izsó-féle házat, nem lehet a rendes vételi ügyletek közé sorolni. A Lloyd régóta tervezi, hogy önállóítja magát helyiség tekintetében s külön építkezés helyett erre a megoldásra jutott.

Szintén kivételes helyzet, hogy egy szabadkai menekült műszaki főtanácsos mostanában két házat vásárolt: Engel Vilmos Boldogasszony-sugárúti, Liliom-utca sarki házat, (amely valamikor Reizner Jánosé volt), 720 millióért, Friedrich József Vitéz-utcai földszintes, kertes házat pedig 350 millióért.

Visszont Friedrich megvette Kohn Mór szeskereskedő Margit-utca 19. számú házat 420 millió koronáért.

Ismételjük, hogy ez egészen kivétel, ma fehér holló Szegeden az olyan ember, aki házat vesz. (Igaz, az Arva-utcában kelt még el egy régi parasztház, gazdálkodásra alkalmas, magas földszintes, két lakással, pincével, kerttel és udvarral 70 millióért.) De ehhez hasonlót már 60 millióért is lehet kapni s nem nagyon kéretek magukat az emberek a megengedett, sőt felajánlott, alku során.

A valutás idegenek elfogytak, nagyrésztük le is tört. Kezdték nagy házakkal, aztán a csereberék során kisebbekkel is megelégedtek. Nagyrésztük eladta ezt is, a pénzt tartalékával együtt kossziba adta. Nem is mind azokba a pénzintézetekbe, amelyek legutóbb mentek tönkre, hanem magánfeleknek, kereskedőknek, vállalkozóknak, bájos sikkasztóknak.

A kereskedők, szegények, elképzelhetlen magas kospénzeket fizettek, hogy a házbért előteremésük, arra jött a kényszer-egyezség.

Baj van a magányosokkal is, úgy hogy pörrel is nehezen vasalják be a kihitelezett pénzt. Rengeteg a költség, semmi kétség az ítéletben, csak az a kérdés, hogy hol, kicsodán lehet behajtani?

— A Tisza Lajos-köruton tudok 750 millióért kétemeletes bérházat szerezni,

mondja informátorunk, de hasztalan ki nálom, nem kell senkinek.

— Miből? Uram, miből? Tessék megnézni a vendéglőket, kénytelenek egymásután bevezetni a menürendszert s csak a feltételes főzelék fogy. Butéliás bort nem

ittak itt a nagy tőzsdekonjunktúra óta, feketekávé mellett virrasztja át mindenki a szórakozásra szánt időt.

Háromemeletes palotát szeretne eladni a gazdája. A békében megért 250.000 koronát, ma pedig odaadja egymilliárdért.

Tessék kiszámítani, micsoda rettenetes devalválódás ez, hová lettek a régi tőkék, a régi bizonyosságok, amikre családi léte, egzisztenciák épültek föl. Ami a békében 20.000 aranykoronát ért, azt megkaphatja most 7-8000 aranykoronáért.

Üzleti helyiséget lelépési díj nélkül kínálnak, csak vedd át a lakbérfizetési kötelezettséget. Hol vannak már azok az idők, amikor röpültek a milliók, ötletadó és közvetítő egyaránt jó jövedelemhez jutott s egymásután alakultak át bankokká a kávéházak. meg a pocoktanyák.

Megoldósodott a lakásokért fizetendő lelépési díj is. Tavaly még negyvenmilliót adtak egy négyszobás lakásért s az

eladó igen elégedetlen volt, hogy ennyire kihalozták a kényszerhelyzetét. Ma a háromszobás lakás lelépési díja 15 millió, a kétszobásé 10-12. Így se kellenek. A város új házában is könnyű lakást kapni, hire sincs annak a legendászerű nagy dúródásnak, akik szerencsések voltak és a kiszemeltek közé kerülhettek, egymásután adják vissza a tisztességet. Tessék mást boldogítani, tulságos drága. Tudniillik a házbér, mert itt nincs lelépési díj.

A körut mellett, a külső részeken, legalább a felével olcsóbb s lakásszerzés.

De nincs ez különben a földdel sem. A békében ezer korona körül járt egy hold szántó, ma tizmillióért kínálják holdját, a beültetett szőlő pedig épületekkel együtt huszonötmillió.

Itt nincs üzlet, földet egyébként is csak akkor ad el a magyar, ha minden kötél szakad. Inkább viseli a nehéz idők terhét, várja az új termést. Az a szerencsés len, aki abba a helyzetbe kerül, hogy meg kell válnia a földjétől. Azonban hiába kínálja, nincs pénz, nincs vevő. Hol ér ez egyszer véget?

Mindenki fizessen elő a Délmagyarországra!

A rendkívüli közgyűlés hozzájárult a külföldi kölcsön felvételéhez.

A törvényhatósági bizottság hétfőre összehívott rendkívüli közgyűlésén szokatlanul szép számban jelentek meg a városatyák, de feltűnt, hogy a leginkább érdekelt tanyavilág képviselői közül alig egy-kettő érdeklődött az alsótanyai kisvasut sorsa iránt. Lehet, hogy a tegnapi zápor elmosa az utakat és a kátyúkban megrekedtek a kocsik, de az is lehet, hogy a tanyai városatyák újabb égháborútól féltek.

A polgármester negyedétkor nyitotta meg a rendkívüli közgyűlést. Rack Lipót pénzügyi tanácsnok ismereti a városok külföldi kölcsönének feltételeit és felvételének körülményeit. Bejelenti, hogy a pénzügyi bizottság négy millió aranykorona főtételét javasolja a tanyai vasut költségeire és bérházépítésre. A tanács 3.600.000 aranykorona, vagyis 725.000 dollár felvételét javasolja. Kéri, hogy hatalmazza fel a közgyűlés a polgármestert a kölcsön felvételére és mondja ki, hogy az évi annuitást husz éven keresztül eldörjira a költségvetésben. Kéri a tanács javaslatának elfogadását és a hozandó határozat azonnali végrehajthatóságának kimondását.

Dr. Kormányos Benő az első szónok. A kölcsönt drágának, de a mai viszonyok között föltétlenül fölveendőnek tartja. Cudálkozik azon, hogy a tanács a pénzügyi bizottság által javasolt 4.000.000 aranykorona helyett csupán 3.600.000 aranykoronát igényel. Bizonyos benne, hogy sok város nem veszi igénybe a kölcsönt, így valószínű, hogy Szeged, ha kérne, többet is kapna négy-milliárdot. Kéri, hogy a közgyűlés a tanács javaslatával szemben a pénzügyi bizottság javaslatát fogadja el. Fontosnak és sürgősnek tartja a tanyai vasutat, de a külvárosok csatornázása is sürgős, éppen ezért kívánatosnak tartja a tanyai vasut mellett ennek a kérdésnek a megoldását is.

A tanyának nem kell a vasut.

Balogh Lajos után dr. Tóth Imre szólalt fel. A kölcsön felvételét a munkanélküliség enyhítése céljából tartja szükségesnek. Szerinte a tanyai vasut felépítése nem a tanyavilág, hanem a város érdeke. A tanyának nem kell a vasut. (Nagy zaj.)

— Kell az, de a város pénzén — szól: közbe áttalános helyeslés közben dr. Tonelli Sándor.

Tóth Imre ezután bejelenti, hogy a tanyai vasut építése ellen nincsen kifogás. Azt szeretné, ha a megmaradó pénzből bérpaloták helyett a külváros-részeket csatornázná a város. Ezenkívül szegénynek tartja, hogy Szegednek nincs rendes kálváriája, ha tehát a tanyai vasut és a csatornázás után marad pénz még, a város abból a kálváriát hozassa rendbe. A csatornázást fontosabbnak tartja a tanyai vasutnál is. (A tanyaiak zajosan helyeselnék) Magyar József szólal fel ezután. A tanács javaslatát nem fogadja el, mert a kölcsönt indokolatlanul drágának

tartja. Biztos abban, hogy néhány év múlva lényegesen olcsóbb lesz a pénz. Ha már a kényszerhelyzet rászorítja a városokat az uzorakamat megfizetésére, azonban nem szabad elsielni a dolgot. Ha a tanyai vasut 25 évig ráért, ráérhet még két-három évig. A kölcsönből építkezni és csatornázni kell, hogy a munkanélkülisége enyhítsen a város. Az építkezés rentabilisabb beruházás, mint a tanyai vasut.

De ne a mi zsebünkben.

Papp István alsótanyai gazda szólal fel: A tanyai gazdák nem kívánják a tanyai vasutat.

— Én már olyan vagyok, mint az öreg kutya, ritkán szólok — mondotta —, ha a város meg akarja csinálni a tanyai vasutat, csinálja meg, de ne a tanyai nép pénzén. Tessék megcsinálni, de ne a mi zsebünkben.

Elmondja azután, hogy valami politikát lát a tanyai vasut körül, a politikát pedig hunculságnak tartja, tehát itt is valami zavaros hunculság loppang — ne haragudjon meg érte a tanács.

Dr. Sőreghy Mátyás a következő szónok: Ha a tanya nem reflektál a vasutra, a város pedig meg akarja építeni a tanya anyagi hozzájárulásával, akkor itt valami nagy ellenét van, amit előbb tisztázni kell. A tisztázáshoz idő kell, tehát a tanyai vasut nem sürgős. A csatornázás fontosabb. Indítványozza, hogy a kölcsönt a város elsősorban csatornázásra, aztán építkezésre fordítsa.

Csak hasznothajtó beruházásra.

Wimmer Fülöp szólal fel ezután. Azt indítványozza, hogy a kölcsönből elsősorban a tanyai vasutat építse fel a város, a maradékból pedig lakásokat építsen. Olcsó munkáslakásokat is. A tanács javaslatát teljes egészében elfogadja. Elismeri, hogy a csatornázás sürgős, de az lehetetlen, hogy részletekben építse fel a város a csatornahálózatot, amelynek még a terve sincs kész. A kölcsön feltétele az, hogy a város hasznothajtó beruházásra fordítsa. A tanyaiak, amikor azt kívánják, hogy a vasutépítés költségeinek túlnyomó részét a város fedezze, meglevőt kívánnak, mert a város a költségeknek legalább 80 százalékát már magára vállalta. A tanya nagyon kívánja a vasutat addig, amíg az örökzadák hozzájárulásáról nem volt szó. A csatornázás kérdése megoldható, de nem most és nem ebből a 3.600.000 aranykoronából. A városnak ma nincs adóssága, vagyona teljesen szabad, idővel tehát megszeresheti azt a nagyobb kölcsönt, amelyből megoldhatja majd a csatornázás problémáját. Kéri a tanács javaslatának elfogadását.

Amihez Magyar Péter ért jobban.

— Ha kölcsönt vészünk, azt vissza is köll fizetni — szólal fel Magyar Péter.

— Az magától fizetődik vissza — szól közbe Wimmer Fülöp.

— Maga ahhoz nem ért — inti le nagy derűl séget kelve Magyar Péter a közbeszólót, majd röviden azt indítványozza, hogy a közgyűlés vegye le a napirendről a tanyai vasutat.

Dr. Krausz József szólal fel ezután. A város feltöltésének elmulasztása okozza a külvárosrészek mai nyomorúságát. Ezért probléma a csatornázás ma is. Egészségtelen tünnet, hogy a város belterületén százával lévő üres telkek helyett a körtőliesen kívül alakulnak egyre-másra a lakótelepek. Ennek a lakáshiányban van a magyarázata.

— Mér van a zsidónak hatszobás lakása? — kérdi Magyar Péter.

Dr. Krausz József ezután azt fejlegeti, hogy megfelelő számú, egészséges kislakásra van szükség. Indítványozza, hogy a város legalább 150-200 kislakást építsen.

Hoffer Jenő azt kérdi, hogy a tanyai vasut költségeinek fedezésére kihalozott közlegelőterületek jövedelme csökkent-e a városi költségvetés megterhelését?

A polgármester válasza.

A polgármester válasza a felszólalóakra. A kölcsön annuitása hatmillió. Ebből egymilliárdot a hozzájárulás, egymilliárdot a közlegelőtörlék béréből fedez a város, a többi egyéb jövedelméből kell fedeznie. A város azért vehet csak fel 3.600.000 aranykoronát, mert többet nem kaphat. A kölcsönt legalább háromnegyed részben hasznos beruházásokra kell fordítani. Tehát bármennyire sürgős a csatornázás, a kálvária rendbehozása, a város ezekre nem költethet el az amerikaiak pénzét, akik ragaszkodnak ahhoz, hogy a városok jövedelmelet hajtó beruházásokra használják fel a pénzt. Az amerikaiak nem engedik meg, hogy pénzükből templomot építsünk. A város csatornázása körülbelül 12 millió aranykoronába kerülne. A tanácsnak az az álláspontja, hogy a tanyai vasuton kívül a megmaradó pénzből építet a város, mert az építkezést szociális érdekek sürgetik.

A polgármester elrendeli a szavazást. A tulajomó többség a tanács javaslatát változatlanul elfogadta és ezzel kimondta, hogy felveszi a kölcsönt, abból felépíti a tanyai vasutat és a megmaradó pénzből lakásokat épít.

A gazdák vasuti hozzájárulása.

Ördög Lajos tb. tanácsnok terjeszti ezután elő a tanácsnak azt a javaslatát, amely a tanyai vasutvonal mentén levő örökzadák vasuti hozzájárulásáról szóló szabályrendelet módosításra vonatkozik. A módosítási javaslat szerint a hozzájárulás kulcsát körülbelül 50 százalékkal akarja csökkenteni a tanács.

Magyar Péter ismét felszólal. Egészen kurtán azt indítványozza, hogy a javaslatot vegye le a közgyűlés a napirendről. A polgármester figyelmezteti a szónokot, hogy indítványa elfogadása esetén a régi, elfogadott szabályrendelet változatlanul maradna érvényben, tehát a gazdák hozzájárulása lényegesen nagyobb lenne.

Magyar Péter azonban fenntartja indítványát, de úgy, hogy az egész hozzájárulást törölje a közgyűlés.

Papp István szólal fel ezután. Arról beszél, hogy a kisgazdák helyzete súlyosabb, mint bármelyik osztályé. A javaslatot nem fogadja el.

A polgármester ezután elrendeli a szavazást. A tulajomó többség elfogadta a tanács javaslatát.

Tudomásul vette végül a közgyűlés az ebadó szabályrendelet miniszteri jóváhagyását, amivel az ülés negyedikór véget ért.

Közkivánatra

mára meghosszabbítottuk a

Dzsungel
istennője

című nagy attrakciót. Előadások kezdete 5 és fél 9 órakor a Korzó Moziban.

A Színházi Életre a Délmagyarország kiadóhivatalában lehet előfizetni. Dugonics-tér 11. Telefon 306.

Telefon Belvárosi Mozi Telefon
irodái 258 pénzt. 582
Nyári helyiség telefonszáma: 16-33.

Július hó 7-én, keddén:

Alice Terry és Rudolf Valentino

parádés nagy filmje

4 LOVAS

Dráma 10 felvonásban és a

legújabb DIVAT-REVÜ.

Előadások 5, 7 és 9 órakor.
Az esti előadást kedvező idő esetén a Horváth Mihály-utcai nyári helyiségben tartjuk meg.